

Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 328/2024
Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Olsztynie
z dnia 26 lipca 2024 r.

**Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem
w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
w Olsztynie
(wersja zupełna)**

*akceptuje
Anoła*

Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (t.j.Dz. U. z 2023r. poz. 1606)
2. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j.Dz. U. z 2024 r. poz. 560)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j.Dz.U. z 2024 r. poz.424 ze zm.)
4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 ze zm.)
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 poz. 1870)
6. Ustawa dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781)
7. Konwencja o prawach dziecka (Dz. U. 1991r. nr 120, poz. 526)

Obowiązuje od dnia

Standardy opracował Zespół pracowników PCPR w Olsztynie

Osoby koordynujące:

1. Dyrektor – p. Aneta Markowska
2. Kierownik ds.wsparcia i poradnictwa specjalistycznego – p. Monika Ćwiek
3. Psycholog – p. Krystyna Jaworowska

Spis treści

Rozdział 1.	Preambuła
Rozdział 2.	Słowniczek pojęć/objaśnienie terminów używanych w dokumencie/polityce Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie
Rozdział 3.	Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci
Rozdział 4.	Zasady rekrutacji pracowników/wolontariuszy/stażystów/praktykantów w PCPR w Olsztynie
Rozdział 5.	Szkolenia pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci i pomocy dzieciom w sytuacji zagrożenia w PCPR w Olsztynie
Rozdział 6.	Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami (wolontariuszami, stażystami, praktykantami) PCPR w Olsztynie, a dziećmi
Rozdział 7.	Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub powzięcia informacji o krzywdzeniu dziecka
Rozdział 8.	Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dzieci w instytucji
Rozdział 9.	Zasady dostępu dzieci do Internetu oraz korzystania z urządzeń komputerowych
Rozdział 10.	Monitoring
Rozdział 11.	Przepisy końcowe

Załączniki:

Nr 1	Słowniczek pojęć związanych z przemocą i krzywdzeniem wobec dzieci
Nr 2	Zasady bezpiecznej rekrutacji
Nr 3	Zasady bezpiecznych relacji pracowników PCPR z dziećmi
Nr 4	Karta interwencji
Nr 4 a	Schematy interwencji w przypadku krzywdzenia dzieci
Nr 4 b	Spis niektórych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci
Nr 5	Wzór wniosku o wgląd w sytuację rodziny/dziecka
Nr 6	Wzór zawiadomienia Policji lub Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa
Nr 7	Rejestr kart interwencji krzywdzenia małoletnich
Nr 8	Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci w PCPR w Olsztynie
Nr 9	Zasady dostępu dzieci do Internetu oraz korzystania z urządzeń komputerowych w PCPR w Olsztynie
Nr 10	Monitoring Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem – ankieta
Nr 11	Oświadczenie o zapoznaniu się z Standardami ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie

Rozdział 1.

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników instytucji jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Każdy pracownik traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez kogokolwiek wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Personel instytucji, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, procedur wewnętrznych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie oraz swoich kompetencji.

Rozdział 2.

Słowniczek pojęć/objaśnienie terminów używanych w dokumencie Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem PCPR w Olsztynie

1. Pracownikiem/Personelem Centrum jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, a także wolontariusz i stażysta.
2. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem faktycznym jest również rodzic zastępczy.
4. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka/opiekunów prawnych. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
5. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Centrum lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.
6. Osoba odpowiedzialna za interwencję to wyznaczony przez Dyrektora Centrum bądź bezpośredniego przełożonego pracownik, który inicjuje i podejmuje działania interwencyjne w związku z realizacją Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie w sytuacji podejrzenia stosowania lub stosowania przemocy wobec dziecka.

7. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.
8. Słowniczek pojęć związanych z przemocą i krzywdzeniem wobec dzieci stanowi **załącznik nr 1**.

Rozdział 3.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. Pracownicy instytucji posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków, zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci. **Załącznik nr 1a** niniejszych *Standardów* stanowi praktyczny przewodnik rozpoznawania sygnałów, że dziecko może być krzywdzone.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka personel instytucji wskazany przez Dyrektora Centrum podejmuje rozmowę z opiekunami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
3. Personel wskazany przez Dyrektora Centrum do pracy z dzieckiem monitoruje sytuację i dobrostan dziecka.
4. Monitoring, o którym mowa w ust.3 jest udokumentowany w formie notatki służbowej. Czas trwania monitoringu jest ustalany indywidualnie, według potrzeb.

Rozdział 4.

Zasady rekrutacji pracowników/wolontariuszy/stażystów/praktykantów w celu zapobieganiu krzywdzeniu dzieci w PCPR w Olsztynie

1. Rekrutacja pracowników odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu. Zasady stanowią **Załącznik nr 2** do niniejszych *Standardów*.

Rozdział 5.

Szkolenia pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci i pomocy dzieciom w sytuacji zagrożenia

1. Centrum zapewnia swoim pracownikom podstawową edukację (szkolenia stacjonarne, i on-line) na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacji zagrożenia, w tym:

- a) Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dzieci,
- b) Procedur interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka ,
- c) Odpowiedzialności prawnej pracowników zobowiązanych do podejmowania interwencji.
- d) Inne wynikające z potrzeb szkoleniowych kadry Centrum w tym zakresie.

Rozdział 6.

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami, a także wolontariuszami, stażystami, praktykantami PCPR w Olsztynie, a dziećmi

1. Pracownicy oraz wolontariusze, stażyści i praktykanci Centrum znają i stosują zasady bezpiecznych relacji pracownik–dziecko i dziecko–dziecko ustalone w Centrum. Zasady stanowią **Załącznik nr 3** do niniejszych *Standardów*.

Rozdział 7.

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub powzięcia informacji o krzywdzeniu dziecka

1. Zarówno członkowie personelu, jak i dzieci oraz opiekunowie wiedzą do kogo należy skierować informację o podejrzeniu krzywdzenia dziecka.
2. Zagrożenie bezpieczeństwa dzieci może przybierać różne formy, z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania.
3. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:
 - a) **Zagrożenie duże** – popełniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. znęcanie się nad dzieckiem, wykorzystanie seksualne) lub dowiedziono stosowanie przemocy wobec dziecka,
 - b) **Zagrożenie średnie** – doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem (np. incydentalnie krzyk lub poniżenie, pozasłużbowy kontakt z dzieckiem utrzymywany w tajemnicy);
 - c) **Zagrożenie niskie** – doszło do incydentalnego zaniedbania potrzeb dziecka (np. związanych z żywieniem, edukacją, higieną czy zdrowiem);

4. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:
 - a) pracownika Centrum, lub pracownika organizacji współpracującej z Centrum,
 - b) opiekuna małoletniego,
 - c) inne osoby trzecie,
 - d) inne dziecko.
5. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest bezpośrednio zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie).
Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.
6. Wszyscy pracownicy Centrum mają dostęp do spisu instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodki pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe) wraz z danymi kontaktowymi. (załącznik nr 3a)
7. W przypadku podjęcia przez pracownika Centrum lub opiekuna małoletniego podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, ma on obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji bezpośrednio przełożonemu.
8. W sytuacji, gdy zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa dziecka zakwalifikowano jako „zagrożenie duże”, notatka ta jest przekazywana przez bezpośredniego przełożonego Dyrektorowi PCPR.
9. Dyrektor PCPR w Olsztynie niezwłocznie informuje o podejrzeniu Policję lub Prokuraturę, Sąd Rodzinny. Dalszy tok postępowania należy do kompetencji wyżej wymienionych instytucji.
10. Małoletnim , wobec których zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub skrzywdzonym pracownik Centrum zapewnia pomoc medyczną oraz wsparcie psychologiczne.
11. W sytuacji, gdy zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa dziecka zakwalifikowano jako „zagrożenie średnie”, notatka ta jest przekazywana przez bezpośredniego przełożonego Dyrektorowi Centrum w celu powołania Zespołu ds. interwencji, którego skład jest ustalany doraźnie do danego przypadku.
12. W sytuacji, gdy zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa dziecka zakwalifikowano jako „zagrożenie niskie” bezpośredni przełożony podejmuje decyzję o wyznaczeniu osoby

odpowiedzialnej za interwencję oraz skład Zespołu ds. interwencji. W dalszej kolejności Zespół inicjuje i podejmuje dalsze działania interwencyjne.

13. Interwencja prowadzona jest przez osoby zatrudnione w Centrum.

14. Zespół ds. interwencji powołany przez Dyrektora lub bezpośredniego przełożonego:

- przeprowadza rozmowę z dzieckiem i/lub niekrzywdzącym opiekunem, pracownikiem czy z innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej dziecka,
- ustala przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka,
- poczynione ustalenia dokumentuje na *karcie interwencji*, stanowiącej **załącznik nr 4** do niniejszych *Standardów*,
- organizuje spotkanie/a z niekrzywdzącymi opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb,
- podejmuje decyzję o powiadomieniu innych służb, w tym Sądu, czy właściwego Zespołu Interdyscyplinarnego. Wniosek o wgląd w sytuację dziecka stanowi **załącznik nr 5** do niniejszych *Standardów*,
- podejmuje decyzję o zawiadomieniu właściwej miejscowo Policji lub Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa. Wzór zawiadomienia znajduje się **w załączniku nr 6** do niniejszych *Standardów*.

15. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez kierownictwo Centrum.

16. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony kierownictwa Centrum, wówczas działania opisane w niniejszym rozdziale podejmuje osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia wskazana przez Dyrektora Centrum.

17. Do udziału w interwencji można wyznaczyć specjalistów, w szczególności psychologów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z dzieckiem o trudnych doświadczeniach.

18. W sytuacji, gdy zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa dziecka zakwalifikowano jako „zagrożenie duże” i istnieje podejrzenie, że nosi ono znamiona przestępstwa, to obligatoryjnie, bez względu na osobę, która się jego dopuściła, zawiadamia się o nim właściwą miejscowo Policję lub Prokuraturę.

19. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się *kartę interwencji*, którą załącza się do akt dziecka tj. do teczki rodziny i wpisuje w Rejestr kart interwencji krzywdzenia dzieci **(załącznik nr 7)**.
20. Główny Rejestr kart interwencji prowadzi koordynator ds. *Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie* wyznaczony przez Dyrektora Centrum.
21. Do prowadzenia Rejestrów kart interwencji krzywdzenia małoletnich **(załącznik nr 7)** zobowiązani są także:
- 1) Zespół Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej:
 - a) Punkt Wychowawczy – Dom dla Dzieci „KEJA” w Biskupcu.
 - b) Punkt Wychowawczy – Dom dla Dzieci im. Michała Lengowskiego w Gryźlinach.
 - c) Punkt Wychowawczy – Dom dla Dzieci „ZGODA” w Olsztynku.
 - d) Punkt Wychowawczy – Dom dla Dzieci „POD SKRZYDŁAMI” w Olsztynku.
 - 2) Zespół rodzinnej pieczy zastępczej, w tym: zawodowe rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka.
 - 3) Powiatowy Zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności Pl. Bema 5,10-516 Olsztyn
 - 4) Inne zespoły Centrum.
22. Do prowadzenia w.w rejestru wyznaczone są co najmniej dwie osoby w każdym zespole. Wyjątek stanowią zawodowe rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka .
23. Zespoły wymienione w pkt od 1) do 4) do 1 raz na kwartał informują Koordynatora ds. *Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie* o liczbie kart interwencji, imieniu i nazwisku dziecka krzywdzonego, dacie i miejscu interwencji, osobie interweniującej, rodzajowi krzywdzenia i skali zagrożenia, zastosowanych procedurach i formach pomocy, powiadomionych osób, instytucji i organów zewnętrznych, wysyłając te informacje na adres mailowy: standardy.pcpr@powiat-olsztynski.pl.
24. Wszyscy pracownicy Centrum i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

➤ **Procedura zgłaszania podejrzenia przemocy lub jej stosowania przez pracownika Centrum**

- 1) W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracownika Centrum, które zakwalifikowano jako „zagrożenie duże”, osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.
- 2) W sytuacji, gdy zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa dziecka zakwalifikowano jako „zagrożenie duże”, notatka sporządzona przez pracownika Centrum jest przekazywana przez bezpośredniego przełożonego Dyrektorowi PCPR.
- 3) Dyrektor PCPR w Olsztynie niezwłocznie informuje o podejrzeniu Policję lub Prokuraturę, Sąd Rodzinny. Dalszy tok postępowania należy do kompetencji wyżej wymienionych instytucji.
- 4) Małoletnim, wobec których zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub skrzywdzonym pracownik Centrum zapewnia pomoc medyczną oraz wsparcie psychologiczne.
- 5) W przypadku, gdy pracownik Centrum lub partner współpracy z Centrum dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia, zakwalifikowanej jako „zagrożenie średnie” lub „zagrożenie niskie”, Dyrektor Centrum wyznacza Zespół ds. Interwencji, który bada wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności:
 - wysłuchuje krzywdzone dziecko, w obecności jego opiekuna lub innej niekrzywdzącej osoby dorosłej wskazanej przez dziecko,
 - wysłuchuje pracownika/współpracownika podejrzewanego o krzywdzenie,
 - wysłuchuje świadka/świadków zdarzenia.
- 6) W sytuacji, gdy naruszenie dobra dziecka potwierdza się, należy wszcząć postępowanie wyjaśniające wobec osoby, która dopuściła się krzywdzenia.
- 7) Jeżeli pracownik, który dopuścił się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniony przez Centrum, lecz przez partnera współpracującego, wówczas należy zarekomendować zastosowanie przyjętych w Centrum rozwiązań partnerowi współpracującemu, a w razie braku reakcji rozważyć rozwiązanie umowy z partnerem i zgłoszenie odpowiednim służbom.

➤ **Procedura zgłoszenia podejrzenia przemocy lub jej stosowania ze strony opiekunów małoletnich**

- 1) W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez opiekunów małoletniego lub jego rodzica biologicznego, pracownik Centrum ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji bezpośredniemu przełożonemu, który przekazuje ją Dyrektorowi. Dyrektor podejmuje decyzję o wyznaczeniu osoby odpowiedzialnej za interwencję oraz skład Zespołu ds. Interwencji. W dalszej kolejności Zespół inicjuje i podejmuje dalsze działania interwencyjne. Wszystkie ustalenia są spisywane w *karcie interwencji*.
- 2) Zespół ds. interwencji przeprowadza rozmowę z niekrzywdzącym opiekunem lub innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej dziecka. Celem wskazanej rozmowy jest w szczególności:
 - a) ustalenie osób mogących chronić i wspierać dziecko,
 - b) ustalenie przebiegu zdarzenia,
 - c) ustalenie wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka.
 - d) Wszystkie ustalenia są spisywane w *karcie interwencji*.
- 3) Ponadto, Zespół ds. interwencji organizuje spotkanie/a z niekrzywdzącymi opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
- 4) W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa dzieci zakwalifikowano jako „zagrożenie duże” notatka sporządzona przez pracownika Centrum jest przekazywana przez bezpośredniego przełożonego Dyrektorowi PCPR.
- 5) Dyrektor PCPR w Olsztynie niezwłocznie informuje o podejrzeniu Policję lub Prokuraturę, Sąd Rodzinny. Dalszy tok postępowania należy do kompetencji wyżej wymienionych instytucji.
- 6) Małoletnim, wobec których zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub skrzywdzonym pracownik Centrum zapewnia pomoc medyczną oraz wsparcie psychologiczne.
- 7) W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa dzieci zakwalifikowano jako „zagrożenie średnie” Zespół ds. Interwencji weryfikuje poczynione ustalenia pod kątem zasadności poinformowania

o zdarzeniu właściwy Zespół Interdyscyplinarny lub wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”. Dalsze działania podejmuje się w ramach nawiązanej współpracy.

- 8) W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa dzieci zakwalifikowano jako „zagrożenie niskie” i nie wyczerpuje definicji przemocy domowej, w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej podejmuje się działania naprawcze i intensyfikuje się pracę z rodziną.

➤ **Procedura zgłoszenia podejrzenia przemocy lub jej stosowania ze strony osób trzecich**

- 1) W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez osobę trzecią (obcą, bądź spokrewnioną), pracownik Centrum, który uzyskał tę informację sporządza notatkę służbową i przekazuje ją bezpośrednio przełożonemu, który przekazuje ją Dyrektorowi. Ww. podejmuje decyzję o wyznaczeniu osoby odpowiedzialnej za interwencję oraz skład Zespołu ds. interwencji.
- 2) Zespół ds. interwencji inicjuje i podejmuje dalsze działania interwencyjne, tj. przeprowadza rozmowę z dzieckiem, opiekunami małoletniego czy innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej dziecka.
- 3) Celem rozmowy wskazanej w ust. 2 jest w szczególności:
 - a) ustalenie osób mogących chronić i wspierać dziecko,
 - b) ustalenie przebiegu zdarzenia,
 - c) ustalenie wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka.
 - d) Wszystkie ustalenia są spisywane w karcie interwencji. (załącznik nr 4)
- 4) Zespół ds. interwencji organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu, poczynionych ustaleniach oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
- 5) Wszystkie ustalenia są spisywane w *karcie interwencji* (załącznik nr 4)
- 6) W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa dzieci zakwalifikowano jako „zagrożenie duże” lub „zagrożenie średnie”, a z rozmowy z opiekunami wynika, że ignorują oni zdarzenie lub w inny sposób nie

wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia pracownik Centrum sporządza informację o tym fakcie, którą przekazuje właściwemu Sądowi rodzinnemu.

➤ **Procedura zgłoszenia podejrzenia przemocy lub jej stosowania przez inne dziecko**

- 1) W przypadku podejrzenia krzywdzenia wychowanka przez innego wychowanka, w szczególności w rodzinie zastępczej lub domu dla dzieci, pracownik Centrum sporządza notatkę służbową którą przekazuje bezpośrednio przełożonemu. W dalszej kolejności, wyznaczony przez bezpośredniego przełożonego pracownik odpowiedzialny za interwencje wraz z Zespołem ds. Interwencji inicjuje i podejmuje dalsze działania interwencyjne.
- 2) Zespół ds. Interwencji przeprowadza rozmowę indywidualną z:
 - a) dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie,
 - b) z dzieckiem poddawany krzywdzeniu,
 - c) z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu.
- 3) Celem rozmowy wskazanej w ust. 2 jest w szczególności:
 - a) ustalenie osób mogących chronić i wspierać dzieci,
 - b) ustalenie przebiegu zdarzenia,
 - c) ustalenie wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego, krzywdzącego oraz innych wychowanków będących świadkami zdarzenia.
 - d) wszystkie ustalenia są spisywane w *karcie interwencji*, z zastrzeżeniem, że dla wychowanka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne *karty interwencji* (załącznik nr 4).
- 4) Zespół ds. Interwencji organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletnich lub ich przedstawicielem ustawowym, którym przekazuje informacje o zdarzeniu, poczynionych ustaleniach oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb oraz wspólnie opracowuje:
 - a) z wychowankiem krzywdzącym - plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań,
 - b) z wychowankiem poddawany krzywdzeniu - plan zapewnienia bezpieczeństwa, w celu odizolowania go od źródeł zagrożenia.

- 5) W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez rodziców/opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy przejść do działań wskazanych w punkcie 6 lub 7 w Rozdziale 6.
- 6) W przypadku, gdy dziecko krzywdzące lub krzywdzone nie jest wychowankiem Centrum, należy nawiązać kontakt z jego opiekunami i zapewnić im aktywny udział w działaniach realizowanych przez Zespół ds. interwencji.
- 7) W sytuacji, gdy zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa dziecka zakwalifikowano jako „zagrożenie duże” i istnieje podejrzenie, że nosi ono znamiona przestępstwa, a osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat pracownik Centrum informuje właściwy miejscowo Sąd rodzinny, powyżej lat 17, pracownik Centrum informuje właściwą miejscowo jednostkę Policji lub Prokuratury i Sąd.
- 8) W sytuacji, gdy zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa dziecka zakwalifikowano jako „zagrożenie średnie” lub „zagrożenie niskie” osoba odpowiedzialna za przeprowadzenie interwencji:
 - a) weryfikuje poczynione ustalenia pod kątem zasadności zmiany środków wychowawczych,
 - b) niezwłocznie dokonuje oceny sytuacji dziecka,
 - c) niezwłocznie dokonuje modyfikacji planu pomocy dziecku,
 - d) podejmuje dalsze działania zgodnie z poczynionymi z zespołem ustaleniami.
- 9) Wszystkie ustalenia są spisywane w *karcie interwencji* (załącznik nr 4).

Rozdział 8.

Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dzieci w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie

1. Instytucja zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Instytucja, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka:

3. Wytyczne dotyczące zasad publikacji wizerunku dziecka stanowią **Załącznik nr 8** do niniejszych *Standardów*.
4. Personelowi Centrum nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie Centrum bez pisemnej zgody opiekuna dziecka.
5. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, pracownik może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody.
6. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
7. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
8. Upublicznienie przez pracownika wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna dziecka.
9. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 1., powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie www.youtube.com lub na Facebooku w celach promocyjnych).
10. W przypadku uczestnictwa mediów w wydarzeniach organizowanych na rzecz pieczy zastępczej ustala się, że :
 - a) do utrwalania wizerunku małoletnich niezbędna jest zgoda opiekunów prawnych dziecka, w przypadku braku zgody należy się upewnić, że nie został utrwalony wizerunek danego małoletniego,
 - b) należy zebrać dane osobowe przedstawicieli danych mediów, celem weryfikacji w niezbędnych rejestrach, co zostanie potwierdzone pisemnym oświadczeniem o prawdziwości podanych danych,
11. W przypadku gdy osobą zatrudnioną do obsługi wydarzeń organizowanych na rzecz pieczy zastępczej jest fotograf, ustala się że:
 - a) osoba wykonująca usługę fotograficzną jest wyposażona w identyfikator,
 - b) osoba wykonująca usługę fotograficzną nie przebywa z dzieckiem na osobności,
 - c) organizator wydarzenia ustala z usługobiorcą sposób przechowywania oraz przekazania wykonanych zdjęć organizatorowi wydarzenia,

- d) osoba wykonująca zdjęcia, po przekazaniu ich organizatorowi wydarzenia dokonuje ich trwałego usunięcia ze swoich nośników danych, co potwierdza stosownym oświadczeniem.

Rozdział 9.

Zasady dostępu dzieci do Internetu oraz korzystania z urządzeń komputerowych

1. Domy dla dzieci jak również Rodzice zastępczy będące w strukturze Centrum zapewniają dostęp do Internetu, jednocześnie podejmują działania zabezpieczające przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla prawidłowego rozwoju dzieci.
2. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych zawarte są w **Regulaminie korzystania z Internetu. (załącznik nr 9)**
3. Każde z dzieci podpisuje oświadczenie o zapoznaniu się z wyżej wymienionym regulaminem przez co zobowiązuje się do stosowania zawartych w nim zasad.
4. W przypadku problemów bądź awarii sprzętu komputerowego w Domu dla Dzieci podopieczny natychmiast zgłasza usterkę opiekunowi lub wychowawcy.
5. Opiekun, wychowawca lub rodzic zastępczy stanowi pierwszą linię wsparcia oraz sprawuje bezpośrednią kontrolę nad prawidłowym funkcjonowaniem sprzętu komputerowego.
6. Opiekun dziecka przebywającego w domu dla dzieci w przypadku, gdy nie może samodzielnie rozwiązać zgłoszonej usterki przekazuje sprawę do obsługi informatycznej Centrum telefonicznie pod numerem: 89 521 05 46 lub mailowo na adres: **informatyk.pcpr@powiat-olsztynski.pl**, informując o tym fakcie bezpośredniego przełożonego.
7. Uszkodzony sprzęt dostarczany jest do obsługi informatycznej: Plac Bema 5, 10-516 Olsztyn (pokój 302), gdzie usterka jest likwidowana i następuje zwrot naprawionego sprzętu.
8. W przypadku, gdy następuje konieczność wizyty serwisowej w domu dla dzieci obsługa informatyczna ustala termin wizyty z Liderem domu dla dzieci.
9. Wizyta informatyka odbywa się w umówionym terminie pod opieką minimum 1 opiekuna placówki. Obsługa informatyczna nie kontaktuje się bezpośrednio z wychowankami placówki.

10. Po naprawie Lider domu dla dzieci potwierdza prawidłowe funkcjonowanie sprzętu informatycznego.

Rozdział 10.

Monitoring

1. Dyrektor Centrum wyznacza p. Monikę Ćwiek jako koordynatora ds. *Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem* w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie oraz jego zastępcę – p. Krystynę Jaworowską.
2. Koordynator ds. *Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie* jest osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji *Standardów*, za reagowanie na sygnały naruszenia *Standardów* oraz za proponowanie zmian w Standardach.
3. Koordynator ds. *Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem* przeprowadza wśród pracowników Centrum, raz na 12 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji *Standardów*. Wzór ankiety stanowi **Załącznik nr 10** do niniejszych *Standardów*.
4. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany *Standardów* oraz wskazywać ich naruszenia w Centrum.
5. Koordynator ds. *Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem* dokonuje opracowania ankiet wypełnionych przez pracowników. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Dyrektorowi.
6. Dyrektor wprowadza do *Standardów* niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom nowe brzmienie *Standardów* ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie.

Rozdział 11.

Przepisy końcowe

1. Standardy ochrony dzieci wchodzi w życie z dniem podpisania zarządzenia w sprawie wprowadzenia *Standardów* ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników Centrum, w szczególności poprzez udostępnienie w sekretariacie oraz u koordynatora ds. *Standardów* *ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie* lub poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną oraz opublikowane na stronie internetowej PCPR w Olsztynie oraz profilu na Facebooku.

3. Każdy pracownik oraz rodzina zastępcza będąca pod opieką Centrum zobowiązana/y jest do zapoznania się ze *Standardami ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie* oraz stasowania się do przyjętych w nim zasad.
4. Koordynator ds. *Standardów* odbiera od każdego pracownika oraz rodziny zastępczej pod opieką Centrum oświadczenie o zapoznaniu się ze *Standardami ochrony dzieci przed krzywdzeniem*. Wzór oświadczenia stanowi **załącznik nr 11** do niniejszych *Standardów*.
5. Pracownicy nowozatrudnieni w Centrum są zapoznawani ze *Standardami* niezwłocznie i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie, o którym mowa w ust. 4.

Załącznik nr 1 do Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie

Słowniczek pojęć związanych z przemocą i krzywdzeniem wobec dzieci

przemoc fizyczna – to przemoc, w wyniku której dziecko doznaje fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Może być czynnością powtarzającą się lub jednorazową. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania (np. niereagowanie na kary fizyczne wymierzane przez inną osobę) ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko, celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała; to bicie ręką, pasem i innymi przedmiotami, bicie po twarzy, głowie i ciele dziecka, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, kopanie dziecka, potrząsanie nim lub rzucanie, drapanie, szczypanie, gryzienie, ciągnięcie za włosy/uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, przypalanie, poparzenie lub zmuszanie do zjedzenia/pożyczenia czegoś.

przemoc emocjonalna – to, niedostępność emocjonalna, ignorowanie potrzeb emocjonalnych dziecka, relacja z dzieckiem oparta na wrogości, obwinianie, oczernianie, odrzucanie, upokarzanie, straszenie, przypisywanie negatywnych cech dziecku, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem/opiekunem a dzieckiem (wikłanie dziecka w problemy dorosłych, angażowanie dziecka w nieodpowiednie dla niego rozwojowo dorosłe role, w których zastępuje ono lub przejmuje rolę rodzica lub opiekuna), stawianie wymagań nieadekwatnych do możliwości dziecka, emocjonalne uzależnianie, ograniczanie kontaktów społecznych i swobodnego rozwoju, nadopiekuńczość. Przemocą jest również nieodpowiednia socjalizacja, demoralizacja, a także sytuacja, gdy dziecko jest świadkiem przemocy; to poniżanie, ośmieszanie, upokarzanie małoletniego, nieustanna krytyka, szantażowanie, manipulowanie nim, nieudzielanie wsparcia i pomocy małoletniemu, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać; działania te z czasem powtarzają się i nasilają,

przemoc seksualna – Światowa Organizacja Zdrowia definiuje wykorzystanie seksualne dziecka jako angażowanie dzieci lub młodzieży w aktywność seksualną, którą nie w pełni rozumieją i na którą nie są w stanie wyrazić świadomej zgody bądź na którą nie są

przygotowane rozwojowo i nie mogą wyrazić zgody lub która narusza prawa bądź normy społeczne. W przypadku dzieci, które ukończyły 15 lat, za przemoc seksualną uważa się wszelkie czynności seksualne ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają wobec dziecka w relacji opieki, zależności lub władzy to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. To każdy akt seksualny popełniony wbrew woli innej osoby, gdy zgody nie może wyrazić, ponieważ jest dzieckiem. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego w intymne miejsca, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. ekshibicjonizm, prezentowanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, bycie świadkiem czynności seksualnych innych osób itp.),

d) przemoc ekonomiczna – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom,

e) zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego; obejmuje zarówno pojedyncze sytuacje, jak i utrwalony sposób funkcjonowania, w którym rodzic/opiekun nie zapewnia odpowiednich warunków rozwoju fizycznego, poznawczego, społecznego, emocjonalnego i psychoseksualnego oraz dobrostanu dziecka; może to dotyczyć takich sytuacji, jak: brak bezpiecznego schronienia, opieki, odżywiania, podstawowej i specjalistycznej opieki medycznej, szczepień, nieposyłanie do szkoły, niezapewnianie książek i pomocy szkolnych, ograniczanie kontaktów społecznych, porzucanie lub pozostawianie bez opieki dziecka poniżej 7 roku życia, brak dbałości o bezpieczeństwo fizyczne, brak troski o bezpieczeństwo emocjonalne. **Krzywdzenie dziecka nie musi być działaniem intencjonalnym.** Może również polegać na zaniechaniu działania, jeśli w rezultacie nie jest zrealizowane któreś z praw dziecka, takich jak np. konieczność zapewnienia dziecku edukacji. Krzywdzenia dziecka może dopuścić się zarówno pojedyncza osoba, jak i instytucja, a także społeczeństwo jako całość – jeżeli w swoim działaniu nie respektuje generalnej zasady kierowania się dobrem dziecka, Krzywdzenie dziecka nie musi oznaczać, że powstała wymierna, widoczna szkoda, np. uraz

fizyczny lub psychiczny. To także sytuacja, w której dziecko nie może optymalnie się rozwijać. Krzywdzenie dziecka przybiera różne formy, wszystkie mają krótko i długoterminowe znaczące konsekwencje dla rozwoju fizycznego, emocjonalnego, poznawczego i społecznego dziecka, a poszczególne rodzaje przemocy nie są od siebie izolowane i często występują razem.

Przemoc fizyczna zawsze będzie się wiązać z przemocą emocjonalną i zaniedbaniem, przemoc seksualna – z emocjonalną, fizyczną i zaniedbaniem, zaniedbanie – z emocjonalną i fizyczną. Jedynym rodzajem krzywdzenia, który może wystąpić pojedynczo, jest przemoc emocjonalna.

Przemoc rówieśnicza (nazywana także agresją rówieśniczą lub bullyingiem):

- różne formy przemocy ze strony rówieśników w szkole, placówce, sąsiedztwie lub ze strony rodzeństwa, bezpośrednio lub z użyciem technologii komunikacyjnych (Internetu i telefonów komórkowych) agresją rówieśniczą lub bullyingiem. Obejmuje przede wszystkim agresję w szkole, choć jej sprawcami mogą być także rówieśnicy spoza szkoły, sąsiedzi czy rodzeństwo. Bullying ma miejsce wtedy, gdy celem działania jest wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców. Obejmuje przemoc werbalną (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie), relacyjną (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko danej osobie), fizyczną (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie), materialną (np. kradzież, niszczenie przedmiotów) oraz elektroniczną (złośliwy SMS lub e-mail, wpis w serwisie społecznościowym, umieszczanie w internecie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę), a także przemoc podczas randki ze strony chłopaka/dziewczyny,

wykorzystanie seksualne – dotykanie intymnych części ciała lub zmuszanie do czynności związanych z seksem przez rówieśnika, przemoc uwarunkowaną normami i stereotypami związanymi z płcią (school-related gender-based violence, SRGBV).

Zagrożenia dla dzieci podczas korzystania z Internetu:

- dostęp do szkodliwych treści, czyli takich, które wywołują negatywne emocje lub promują niebezpieczne zachowania – pornografii, patostreamingu, materiałów ukazujących przemoc i zachęcających do zachowań szkodliwych dla zdrowia (np. używania narkotyków, podejmowania ryzykownych zachowań seksualnych) lub autodestrukcyjnych (samookaleczenia, samobójstwa itp.),

-potencjalnie niebezpieczne kontakty z dorosłymi, narażające dziecko na wykorzystanie lub wyzyskiwanie seksualne. Wykorzystanie może przybierać różne formy, takie jak uwodzenie dzieci w internecie (grooming), zmuszanie do oglądania materiałów pornograficznych, wyłudzenie intymnych materiałów od dziecka lub zmuszanie go do rejestrowania takich zdjęć bądź nagrań, fizyczny kontakt seksualny podczas umówionych spotkań. Intymne zdjęcia lub nagrania mogą zostać wykorzystane jako materiały pornograficzne dla celów komercyjnych. Dziecko może zostać zastraszone lub zachęcane do publikowania intymnych zdjęć lub filmów w zamian za obietnicę korzyści. W każdej sytuacji ta forma wykorzystania stanowi przestępstwo, również w kontekście handlu ludźmi.

Przemoc rówieśnicza online (cyberprzemoc):

- obejmuje zarówno pojedyncze akty przemocy w sieci, jak i cyberbullying, czyli gnębienie, intencjonalne nękanie w sieci trwające dłuższy czas, przed którym ofiara nie może się obronić, przesyłanie lub publikowanie intymnych zdjęć za pośrednictwem Internetu lub telefonów komórkowych. Materiały intymne mogą być uzyskane za pomocą podstępu lub nacisku, a także przesyłane dalej, wykradane lub wykorzystywane do szantażowania czy skompromitowania przedstawionej na nich osoby.

Załącznik nr 1a do Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie

Przewodnik rozpoznawania sygnałów, że dziecko może być krzywdzone.

Jak rozpoznać przemoc?

Występowanie pojedynczego objawu na ogół nie jest dowodem na to, że dziecko doświadcza krzywdzenia, jednak zawsze warto to zweryfikować. Jeśli jednak symptom powtarza się bądź występuje kilka objawów jednocześnie, prawdopodobieństwo, że dziecko jest krzywdzone wzrasta. Podejrzenie, że dziecko doświadcza przemocy jest szczególnie uzasadnione, gdy objawom towarzyszą określone zachowania rodziców lub opiekunów.

Sprawcami przemocy są najczęściej osoby z najbliższego otoczenia dziecka – rodzice/opiekunowie, inni dorośli członkowie rodziny, osoby z kręgu znajomych. Mogą to być również rówieśnicy lub osoby dorosłe pracujące w instytucjach, w których przebywa dziecko. Najrzadziej sprawcami przemocy wobec dzieci są osoby zupełnie przypadkowe, nieznanne dziecku ani jego otoczeniu.

Przemoc wobec dzieci nie jest ściśle powiązana ze statusem społecznym czy materialnym rodziny; może zdarzyć się w każdym środowisku. Osoby, które krzywdzą dzieci, starają się to ukryć, zwłaszcza jeśli zdają sobie sprawę z tego, że to, co robią, jest niewłaściwie. Takie osoby zachowują się często wobec otoczenia w przykładowy, niebudzący podejrzeń sposób.

Część osób krzywdzi dzieci, nie zdając sobie sprawy z tego, że to, co robią, jest niewłaściwe i może mieć poważne skutki. Może to być na przykład stosowanie kar fizycznych, potrząsanie niemowlęciem czy zawstydzanie lub krytyka dziecka. Takie osoby zwykle nie ukrywają swojego zachowania.

Zachowania dziecka, które mogą być sygnałem, że dziecko jest krzywdzone:

- Wyraźna zmiana w zachowaniu dziecka – wycofanie, zobojętnienie lub nadmierne pobudzenie, problemy w regulacji emocji, które trudno wyjaśnić stanem zdrowia czy okolicznościami;
- Dziecko zachowuje się w sposób nieadekwatny do wieku, jest zbyt infantylne lub nadmiernie dojrzałe;

- Wyraźnie odmienne zachowanie dziecka w obecności rodzica/opiekuna oraz w towarzystwie pozostałych osób;
- Dziecko boi się rodzica/opiekuna;
- Długotrwały, silny, niemożliwy do ukojenia płacz;
- Opóźnienie w rozwoju fizycznym lub emocjonalnym;
- Strach przed określonymi osobami, sytuacjami, miejscami i nasilony niepokój;
- Problemy ze snem, koszmary senne, lęk przed zasypianiem;
- Moczzenie, moczenie nocne, zanieczyszczanie kałem;
- Zaburzenia jedzenia, odmowa jedzenia lub nadmierne objadanie się, wymioty;
- Powtarzające się lub przymusowe zachowania seksualne;
- Dziwne lub nieadekwatne do wieku zainteresowanie seksem (np. dziecko jest nadmiernie rozbudzone, dużo mówi o seksie, używa zbyt dorosłego lub wulgarnego słownictwa, wykazuje znajomość szczegółów związanych z aktywnością seksualną);
- Przejawy zachowań seksualnych u dzieci przed okresem dojrzewania, np. zachowania odwrotne, w tym kontakt ustno-genitalny z innym dzieckiem lub lalką, dotykanie lub proszenie o dotykanie okolic narządów płciowych, wkładanie lub próba włożenia przedmiotu, palca lub penisa do pochwy lub odbytu innego dziecka;
- Niechęć do przebierania się w towarzystwie innych;
- Samookaleczanie się, nadużywanie substancji psychoaktywnych.
- **Na jakie zachowania ze strony rodzica/opiekuna warto zwrócić uwagę?**
- Ignoruje urazy fizyczne u dziecka lub przypisuje odpowiedzialność za ich powstanie osobie trzeciej lub podaje przyczyny powstania urazu niespójne z objawem;
- Wykazuje brak (lub nadmiar) zainteresowania stanem zdrowia dziecka;
- Nie reaguje na płacz, ból dziecka, nie okazuje emocji podczas opowiadania o dziecku;
- Jest emocjonalnie niedostępny, nie reaguje na obecność dziecka, a w szczególności niemowlęcia;
- Ma negatywne lub wrogie nastawienie do dziecka, odrzuca je lub robi z niego kozła ofiarnego, obwinia za przemoc („to jego wina”, „ona mnie sprowokowała”);
- Ma niewłaściwe rozwojowo oczekiwania lub interakcje z dzieckiem (wysokie wymagania wobec obowiązku szkolnego, brak akceptacji błędów, oczekiwanie

wykonywania zadań lub podejmowania zachowań, na które dziecko nie jest jeszcze gotowe);

- Stosuje groźby, surową dyscyplinę, w tym kary fizyczne;
- Wykorzystuje dziecko do zaspokajania potrzeb osoby dorosłej (np. poprzez angażowanie go w spory między opiekunami lub stawianie w roli opiekuna i powiernika osoby dorosłej);
- Nie zapewnia odpowiedniej socjalizacji dziecka (np. angażuje dziecko w działania niezgodne z prawem, nie dostarcza odpowiedniej stymulacji lub edukacji);
- Przejawia nadopiekuńczość wobec dziecka, izoluje je od rówieśników, kontroluje każdą jego aktywność;
- Przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym, np. podczas zabawy z dzieckiem;
- Jest bezradny życiowo, niezaradny lub w stanie zdrowia uniemożliwiającym zadbanie o potrzeby dziecka;
- Nadużywa alkoholu i środków psychoaktywnych;
- Stosuje przemoc wobec innych członków rodziny.

Objawy fizyczne na ciele dziecka:

- pręgi na plecach, nogach i rękach;
- złamania;
- wybicia palców;
- pęknięcia skóry;
- strupy w miejscach przyczepu małżowin usznych do czaszki;
- krwawe wylewy do obu gałek ocznych;
- ślady po przypalaniu papierosem, przypominające pozostałości po oście;
- zasinienia na ciele dziecka, szczególnie takie, kiedy jeden ślad pokrywa się z drugim;
- liczne, na różnym etapie gojenia, znaki odbitej dłoni na ciele dziecka;
- krwawe sine ślady na podszwach stóp.

Objawy fizyczne wykorzystania seksualnego:

- Ciąża, która powstała u osoby poniżej 15. r.ż.;

- choroby przenoszone drogą płciową;
- obecność nasienia w otworach ciała dziecka;
- urazy genitaliów i odbytu dziecka;
- infekcje i stany zapalne okolic intymnych, zwłaszcza nawracające.

Symptomy wynikające z zaniedbania:

- Dziecko jest brudne, często nieprzyjemnie pachnie, nie jest prawidłowo pielęgnowane (np. pozostawiane przez długi czas w zabrudzonych pieluchach);
- Dziecko nie otrzymuje odpowiedniej opieki medycznej (np. nie jest szczepione, nie ma okularów, nie otrzymuje zaleconych leków);
- Dziecko jest ubrane nieadekwatnie do pogody;
- Dziecko opuszcza się w nauce, jest często nieobecne w szkole czy przedszkolu;
- Dziecko nie otrzymuje regularnych posiłków, jest głodne, kradnie jedzenie kolegom;
- Dziecko przebywa w otoczeniu nieprzystosowanym do swojego etapu rozwojowego, co zagraża jego bezpieczeństwu;
- Dziecko, którego stopień rozwoju na to nie pozwala, w szczególności dziecko poniżej 7 roku życia, pozostaje w domu bez opieki osoby dorosłej (pozostawienie dziecka w wieku poniżej 7 lat samego w domu, jako dopuszczenie do jego przebywania w warunkach niebezpiecznych dla zdrowia człowieka, stanowi wykroczenie z art. 106 Ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2119). Wykroczenie to może popełnić wyłącznie osoba mająca obowiązek nadzoru lub opieki nad dzieckiem. W przypadku starszych dzieci odpowiedzialność będzie oceniana indywidualnie, w zależności od tego, czy osoba pozostawiona była w stanie rozpoznać lub obronić się przed niebezpieczeństwem, które mogło (lecz nie musiało) zagrażać jego zdrowiu. Popełnienie wykroczenia ma charakter formalny, tzn. wystarczy dopuszczenie do przebywania dziecka w takich okolicznościach, żaden skutek w postaci np. uszczerbku na zdrowiu nie musi zaistnieć, aby można było mówić o odpowiedzialności z tego artykułu).*

* Załącznik opracowano na podstawie materiałów edukacyjnych i szkoleniowych Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę

Załącznik nr 2 do Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie

Zasady bezpiecznej rekrutacji - zatrudniania pracowników w PCPR w Olsztynie oraz dopuszczania innych osób do opieki nad dziećmi:

1. Kandydaci zobowiązani są przed zatrudnieniem lub dopuszczeniem do kontaktu z dziećmi, niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy oraz terminu jej trwania złożyć następujące oświadczenia (wzór w załączeniu):

1) oświadczenie, złożone pod odpowiedzialnością karną, zgodnie z art. 233 Kodeksu Karnego za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy, że kandydat:

a) zgodnie z art. 6 ustawy o pracownikach samorządowych z dnia 21 listopada 2008 r.:

- posiada obywatelstwo polskie,
- nie był skazany prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe,
- ma pełną zdolność do czynności prawnych oraz korzysta z pełni praw publicznych;

b) zgodnie z art. 26 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.:

- nie jest i nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest mu ograniczona ani zawieszona;
- wypełnia obowiązek alimentacyjny - w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niego wynika z tytułu egzekucyjnego,
- nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe,
- nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym,

c) zgodnie z art. 21 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich z dnia 13 maja 2016 r.:

- nie był skazany w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego,

w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r.

o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub

za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego,

- **zamieszkiwał w ciągu ostatnich 20 lat, w państwie lub państwach innych niż Rzeczpospolita Polska** oraz nie był prawomocnie skazany w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi,

2) oświadczenie lekarskie o przydatności do wykonywania pracy na danym stanowisku.

2. Pracodawca jest zobowiązany przed zatrudnieniem kandydata lub dopuszczeniem do kontaktu z dziećmi, niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy oraz terminu jej trwania:

a) sprawdzić go w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym,

b) skierować go na badania medycyny pracy, które pozwolą dopuścić go do pracy m.in. z dziećmi.

3. Powyższe informacje oraz oświadczenia, pracodawca załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do kontaktu z dziećmi.

4. Zatrudniani pracownicy, praktykanci i wolontariusze przed rozpoczęciem pracy lub dopuszczeniem do kontaktu z dziećmi są zobowiązani do zapoznania się m.in. z:

a) Regulaminem organizacyjnym PCPR w Olsztynie,

b) Regulaminem pracy PCPR w Olsztynie,

c) Standardami ochrony małoletnich obowiązujących w PCPR w Olsztynie,

d) Regulaminami i instrukcjami bhp i p/poż,

e) Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.

4. Potwierdzenie zapoznania się z w/w dokumentami oraz oświadczenia o zobowiązaniu się do ich przestrzegania składane jest w formie pisemnej i umieszczone w aktach osobowych lub dołączane do umów o świadczenie działalności wolontariackiej lub praktyki zawodowej.

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana/y

.....

(imię i nazwisko)

Zamieszkała/y

.....

.....

(dokładny adres)

Oświadczam co następuje**:

1. Zamieszkiwałam/em w ciągu ostatnich 20 lat w państwie (państwach), innych niż Rzeczpospolita Polska / i państwo obywatelstwa, tj.:
(podać nazwy/ę państw/a)
2. Jednocześnie zobowiązuję się przedłożyć Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie:
- **informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi;**
- lub w przypadku, gdy prawo wskazanego państwa nie przewiduje wydawania informacji do ww. celów, przedłożę **informację z rejestru karnego tego państwa.**
3. Jestem świadoma/y odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia*.

Miejscowość

Data

.....

podpis osoby składającej oświadczenie

.....

podpis osoby przyjmującej oświadczenie

*Kodeks karny Art. 233. § 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do 6 miesięcy do lat 8.

Kodeks karny Art. 233. § 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

** Niepotrzebne skreślić

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana/y

.....

(imię i nazwisko)

Zamieszkała/y

.....

.....

(dokładny adres)

Oświadczam co następuje:**

1. Brak jest możliwości uzyskania informacji o niekaralności, o której mowa w art. 21 ust. 4-6 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, ponieważ

(podać nazwy/ę państw/a)

nie przewiduje jej sporządzenia i / lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego.

2. Nie byłam/em prawomocnie skazana/y ww. państwie (państwach) za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/em się takich czynów zabronionych, oraz nie mam obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
3. Jestem świadoma/y odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia*.

Miejscowość

Data

.....

podpis osoby składającej oświadczenie

.....

podpis osoby przyjmującej oświadczenie

***Kodeks karny Art. 233. § 1.** Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do 6 miesięcy do lat 8.

Kodeks karny Art. 233. § 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

** Niepotrzebne skreślić

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisany/a

.....

Imię i nazwisko

Zamieszkały/a

.....

.....

dokładny adres

Pouczony/a o odpowiedzialności karnej przewidzianej w art. 233 § 1 i § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny, za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy*.

Oświadczam co następuje**:

1. Nie jestem i nie byłem/am pozbawiony/a władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest mi ograniczona ani zawieszona.
2. Wypełniam obowiązek alimentacyjny, wynikający z tytułu egzekucyjnego w stosunku do
3. Nie jestem zobowiązany do alimentacji na rzecz innych osób.
4. Posiadam pełną zdolność do czynności prawnych oraz korzystam z pełni praw publicznych.
5. Nie byłem/em skazana/y prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Zobowiązuję się zawiadomić pracodawcę o wszelkich zmianach stanu faktycznego wynikających z oświadczenia, mających miejsce w trakcie trwania stosunku pracy.

Miejscowość

Data

.....

podpis osoby składającej oświadczenie

.....

podpis osoby przyjmującej oświadczenie

***Art. 233. § 1.** Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do 6 miesięcy do lat 8.

Art. 233. § 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

** Niepotrzebne skreślić

Załącznik nr 3 do Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem W PCPR w Olsztynie

I. Zasady bezpiecznych relacji pracowników

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z dziećmi

1. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników Centrum jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownicy traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie. Personel realizując te cele działa w ramach obowiązującego prawa, procedur wewnętrznych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, współpracowników, stażystów, wolontariuszy i praktykantów, a także każdą dorosłą osobę mającą kontakt z dziećmi znajdującymi się pod opieką instytucji, jeśli kontakt ten odbywa się za zgodą instytucji i/lub na jej terenie.

II. Relacje pracowników z dziećmi

1. Każdy pracownik zobowiązany/a jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. Pracownik działa w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania.

III. Komunikacja z dziećmi

1. W komunikacji z dziećmi pracownik zobowiązany jest zachować cierpliwość i szacunek.
2. Pracownik słucha uważnie dzieci i udziela im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
3. Wszelkie zachowania naruszające godność osobistą dziecka tj: obrażanie, wyzywanie, poniżanie, ignorowanie, zawstydzanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, izolowanie, ograniczanie kontaktów,

pożywienia, używanie wulgaryzmów, krytyka przynależności religijnej lub kulturowej itp. są niedopuszczalne.

4. Nie wolno krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
5. Nie wolno pracownikowi ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
6. Pracownik szanuje prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko, należy wyjaśnić to dziecku najszybciej jak to możliwe.
7. Pracownik zobowiązany jest do zadbania o to, aby być w zasięgu wzroku lub słuchu innych członków personelu, kiedy prowadzi aktywności z dziećmi. W wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, kiedy pracownik musi zostać z dzieckiem sam na sam, zawsze powiadamia o tym innego pracownika oraz informuje, w którym dokładnie miejscu będzie przebywać wraz z dzieckiem.
8. Nie wolno pracownikowi zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
9. Należy każdorazowo zapewnić dziecko, że jeśli czuje się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, może o tym powiedzieć pracownikowi Centrum i może oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

IV. Działania z dziećmi

1. Pracownik docenia i szanuje wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażuje i traktuje równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/ niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
2. Pracownik unika faworyzowania dzieci.
3. Nie wolno pracownikowi nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to

także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.

4. Nie wolno pracownikom utrzymywać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych.
5. Nie wolno pracownikowi proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci.
6. Nie wolno pracownikowi przyjmować pieniędzy ani wartościowych prezentów od dziecka, ani rodziców/opiekunów prawnych dziecka. Nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka, które mogłyby prowadzić do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych.
7. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dziecka pracownikiem lub pracownika dzieckiem, muszą być zgłaszane Dyrektorowi. Jeśli pracownik jest ich świadkiem zobowiązany jest do reakcji stanowczej, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.
8. Przeprowadzanie badań z udziałem dzieci należy wykonywać w obecności rodziców/opiekunów prawnych i musi mieć ono wyłącznie uzasadnienie medyczne (np. podczas orzekania o niepełnosprawności) lub uzasadnione badanie psychologiczne (np. diagnoza psychofizyczna). Badanie może wymagać konieczności rozebrania dziecka, oglądania, dotykania, co musi wynikać z przesłanek diagnostycznych. Podczas badania dziecka należy zapewnić mu intymność adekwatną do wieku, potrzeb i oczekiwań.
9. Przewóz dzieci w trakcie wykonywania czynności służbowych przez pracowników Centrum, w tym także kierowców, powinien odbywać się zgodnie z procedurami od 1 do 8 oraz uwzględniać dodatkowo następujące zasady:
 - a) Osoba kierująca samochodem służbowym powinna organizować postój wyłącznie w publicznych i oznaczonych miejscach parkingowych,
 - b) Osoba kierująca samochodem służbowym w celu zaspokojenia potrzeb fizjologicznych lub higienicznych, swoich jak i małoletnich pasażerów, powinna zorganizować postój wyłącznie na stacjach benzynowych lub miejscach parkingowych wyposażonych w odpowiednie budynki lub urządzenia sanitarne, gwarantujące intymność i bezpieczeństwo.

- c) Osoba kierująca samochodem służbowym ma prawo odmówić przewozu dziecka lub zażądać sprawowania nad dzieckiem opieki innego pracownika Centrum w sytuacjach, kiedy zachowanie dziecka w ocenie kierowcy znacząco odbiega od normy, szczególnie, kiedy dziecko znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających, jest nadmiernie pobudzone fizycznie, emocjonalnie lub seksualnie, zachowuje się agresywnie, odmawia wejścia do pojazdu lub przejawia inne niepokojące zachowania.

V. Kontakt fizyczny z dziećmi

1. Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Pracownik zobowiązany jest do kierowania się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy jego dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.
2. Wszelkie zachowania związane z naruszeniem nietykalności fizycznej dziecka tj: popychanie, szarpanie, kopanie, szturchanie, stosowanie klapsów, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, bicie, policzkowanie, topienie, użycie broni, przypalanie, duszenie, krępowanie ruchów, pozostawienie dziecka w niebezpiecznym miejscu itp. są niedopuszczalne.
3. Pracownik nigdy nie dotyka dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
4. Pracownik zawsze powinien być przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
5. Pracownikowi nie wolno angażować się w takie aktywności jak nadmierne łaskotanie, czy brutalne zabawy fizyczne z dziećmi.
6. Pracownik zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania.

Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach pracownik powinien reagować z wycuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.

7. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli pracownik będzie świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze powinien poinformować o tym bezpośredniego i postąpić zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
8. Kontakt fizyczny pracownika Centrum z dzieckiem jest dopuszczalny w przypadku czynności higieniczno – pielęgnacyjnych wynikających z uzasadnionych, indywidualnych potrzeb dziecka.
9. Czynności higieniczno – pielęgnacyjne mają służyć bezwzględnie higienie osobistej i zdrowiu dziecka, muszą być wykonywane w odpowiednich warunkach zapewniających uszanowanie intymności w w/w czynnościach.
10. Czynności, o których mowa w ust.8 i 9 przeprowadzanych przez pracownika Centrum wobec dziecka, powinny być poprzedzone zgodą dziecka stosownie do jego wieku, a ich zasadność powinna wynikać ze stopnia samodzielności dziecka i wcześniej z nim omówiona także stosowanie do jego wieku.
11. Ingerencje wychowawczo wątpliwe powinny być poprzedzone kontaktem słownym, odbywać się w miarę możliwości w obecności pozostałych pracowników i być jednoznacznie uzasadnione zagrożeniem dobra lub bezpieczeństwa dziecka czy grupy.

VI. Kontakty poza godzinami pracy

1. Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków służbowych pracownika.
2. Nie wolno pracownikowi zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
3. Wyjątek od ust.1 i 2 stanowią sytuacje:

- a) urlopowania dzieci będących w pieczy instytucjonalnej do osób będących pracownikami Centrum. Urlopowania odbywają się zgodnie z przepisami prawa i obowiązującymi procedurami,
 - b) w przypadku, gdy pracownik Centrum jednocześnie jest ustanowiony przez Sąd opiekunem prawnym dziecka.
4. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy, o ile takie pracownicy Centrum posiadają).
 5. Dopuszcza się formę komunikacji z dziećmi i ich rodzicami poprzez komunikatory internetowe, które umożliwiają zachowanie konwersacji i jej wydruk np. Messenger, WhatsApp.
 6. Kontakt poprzez komunikatory internetowe powinien być ściśle związany z wykonywaniem obowiązków służbowych, opiekuńczo – wychowawczych (np. zakupy odzieżowe, wyjazdy na konsultacje lekarskie, ustalanie godzin powrotu, kontakt w czasie wyjazdowych form zorganizowanych przez dom dla dzieci itp.).
 7. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, musisz poinformować o tym bezpośredniego przełożonego, a rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
 8. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/ opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców/opiekunów.

VII. Bezpieczeństwo online

1. Pracownik jest świadomy cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania swojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także swoich własnych działań w Internecie. Dotyczy to „lajkowania” określonych stron, korzystania z różnego rodzaju aplikacji, na których możesz spotkać dzieci, z którymi prowadzisz zawodowe działania, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzystasz. Jeśli profil pracownika PCPR jest publicznie dostępny, dzieci i ich rodzice/ opiekunowie będą mieć wgląd w Twoją cyfrową aktywność.

2. Nie wolno pracownikowi Centrum inicjować kontaktów poprzez wysyłanie zaproszeń do dzieci w mediach społecznościowych .
3. Dopuszcza się nawiązywanie kontaktów z dziećmi znajdującymi się pod opieką Centrum poprzez przyjmowanie zaproszeń w mediach społecznościowych w uzasadnionych przypadkach i w uzgodnieniu z bezpośrednim przełożonym.
4. W przypadku tworzenia grup na komunikatorach z dziećmi, w grupie tej musi być przynajmniej dwóch pracowników Centrum.

KARTA INTERWENCJI

Imię i nazwisko dziecka		
Miejsce przebywania dziecka/ forma pieczy zastępczej		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia) i data i godzina		
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
Plan pomocy dziecku krzywdzonemu krzywdzącemu (jeśli dotyczy)		
Opis działań podjętych przez pracownika Centrum (np. skierowanie do specjalistów, w tym jakich, oraz daty	Data:	Działanie:
Skład Zespołu ds. Interwencji		
Spotkania Zespołu z opiekunami dziecka	Data:	Opis spotkania:
Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	a. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, b. wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, c. inny rodzaj interwencji. Jaki? (opis).....	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
Wyniki interwencji – działania organów wymiaru sprawiedliwości (jeśli placówka uzyskała informacje o wynikach działania placówki lub działania rodziców)	Data:	Działanie:

Schematy interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

SCHEMAT INTERWENCJI W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA DZIECKA PRZEZ OSOBY TRZECIE

Podejrzewasz, że dziecko:

doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i jego życie jest zagrożone

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenia;
- zawiadom policję po nr tel. 112 lub 997

jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenia,
- poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę składając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klaps, popychanie, szturchanie) lub przemocy psychicznej (np. poniżanie, ośmieszanie)

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie
- zakończ współpracę/rozwiąż umowę z osobą krzywdzącą dziecko

doświadcza innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowane komentarze)

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenia
- przeprowadź rozmowę dyscyplinującą, a w przypadku braku poprawy zakończ współpracę

- Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybicie zęba, zranienie) a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego trwałego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała.
- W rozmowie z konsultantem podaj swoje dane osobowe, dane dziecka, dane osoby podejrzanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty.

SCHEMAT INTERWENCJI W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA

**DZIECKA PRZEZ OSOBĘ NIELETNIĄ,
czyli taką która nie ukończyła 17 r.ż.**

podejrzewasz, że dziecko:

**doświadcza przemocy
z uszczerbkiem na zdrowiu,
wykorzystania seksualnego
lub/i jego życie jest zagrożone**

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenia;
- przeprowadź rozmowę z rodzicami/opiekunami dzieci uwikłanych w przemoc
- powiadom najbliższy sąd rodzinny lub policję wysyłając zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa

dziecko doświadcza ze strony innego dziecka **jednorazowo innej formy przemocy fizycznej** (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub **innych niepokojących zachowań** (tj. krzyk, niestosowne komentarze)

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenia,
- przeprowadź rozmowę osobno z rodzicami/opiekunami dziecka krzywdzonego i krzywdzącego oraz opracuj działania naprawcze
- w przypadku powtarzającej się przemocy powiadom lokalny sąd rodzinny, wysyłając wniosek oogląd w sytuację rodziny

- Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie) a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego trwałego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała.
- W rozmowie z konsultantem podaj swoje dane osobowe, dane dziecka, dane osoby podejrzanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty.
- Wniosek złóż na piśmie do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania

**SCHEMAT INTERWENCJI W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA DZIECKA PRZEZ
RODZICA LUB OPIEKUNA**

Podejrzewasz, że dziecko:

**doświadcza przemocy z
uszczerbkiem na zdrowiu,
wykorzystania seksualnego lub/i
jego życie jest zagrożone**

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka
iodseparuj je od osoby podejrzanej
o krzywdzenia;
- zawiadom policję po nr tel. 112
lub 997

**jest pokrzywdzone innymi typami
przestępstw**

- poinformuj na piśmie policję lub
prokuraturę składając
zawiadomienie o możliwości
popęłnienia przestępstwa

**doświadcza zaniedbania lub
rodzic/opiekun dziecka jest
niewydolny wychowawczo (np.
dziecko chodzi w ubraniach
nieadekwatnych do pogody,
opusza miejsce zamieszkania bez
nadzoru osoby dorosłej)**

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka
 - porozmawiaj z
rodzicem/opiekunem
- powiadom o możliwości wsparcia
psychologicznego lub innego np.
materialnego
- w przypadku braku współpracy
rodzica/opiekuna powiadom
bezpośredniego przełożonego lub/i
Dyrektora

**doświadcza jedorazowo innej
przemocy fizycznej (np. klapsy,
popychanie, szturchanie) lub innych
niepokojących zachowań (tj. krzyk,
niestosowne komentarze)**

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka
 - przeprowadź rozmowę
z rodzicem/opiekunem podejrzanym
o krzywdzenie,
- powiadom o możliwości wsparcia
psychologicznego,
 - w przypadku braku współpracy
rodzica/opiekuna lub powtarzającej się
przemocy powiadom bezpośredniego
przełożonego lub/i Dyrektora
- złóż wniosek do sądu rodzinnego
o wgląd w sytuację rodziny

- Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybicie zęba, zranienie) a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego trwałego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała.
- W rozmowie z konsultantem podaj swoje dane osobowe, dane dziecka, dane osoby podejrzanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty

Schemat interwencji – ogólny

	Interwencja cywilna	Interwencja karna	Niebieska Karta
Przesłanki	Zagrożenie dobra dziecka	Podejrzenie popętnienia przestępstwa	Przemoc domowa
Forma interwencji	Wniosek o wgląd w sytuację rodziny	Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa	Wypełnienie formularza Niebieska Karta NK - A
Właściwy organ/podmiot/adresat zgłoszenia	Sąd rodzinny	Policja, prokuratura	Zespół interdyscyplinarny
Stosowane przepisy	Kodeks rodzinny i opiekuńczy, kodeks postępowania cywilnego	Kodeks karny, kodeks postępowania karnego	Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Załącznik nr 4b do Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie

Spis niektórych instytucji i organizacji zajmujących się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci:

- Centrum Medyczne Anima w Olsztynie ul. Żołnierska 19a tel. 888 707 405 (NFZ) - <https://anima.olsztyn.pl/>
- Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży Anima w Olsztynie, ul. Jarocka 86 tel. 89 511 80 76 (odpłatność) - <https://anima.olsztyn.pl/dziecimlodziej/>
- Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Olsztynie, ul. Towarowa 9f tel. 89 519 48 73 (NFZ) - <https://ameryka.com.pl/poradnia-psychologiczna/>
- Poradnia Psychologiczna Dzieci i Młodzieży oraz Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Olsztynie ul. Wojska polskiego 35 tel. 89 678 53 57, 89 678 53 18 - <https://wzlp.pl/poradnie/zespol-poradni-specjalistycznych/>
- Poradnia Psychologiczna w Szpitalu Dziecięcym ul. Żołnierska tel. 89 539 32 32 - <https://www.wssd.olsztyn.pl/poradnia-psychologiczna/>
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Olsztynie pl. Bema 5 , tel. 89 527 03 46, Filia w Olsztynku – 89 519 23 08 Filia w Dobrym Mieście – 89 615 19 35 - <https://www.poradnia-olsztyn.pl/>
- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie Arka ul. Niepodległości 85 tel. 89 523 60 75 - <https://cpd.olsztyn.pl/>
- Młodzieżowe Centrum Terapeutyczne Zakręt w Olsztynie ul. Gietkowska 10e tel. 606 495 159 (płatne) - <https://mctzakret.com/>
- Fundacja Każdy Ważny ul. Warszawska 13/1 tel. 535 206 306 (płatne) - <https://kazdywazny.pl/>
- Fundacja CzuliMy ul. Kajki 7/19 w Olsztynie, tel. 605 992 983 - <https://www.fundacjaczulimy.pl/>
- Centrum Rozwiązywania Problemów Dzieci i Młodzieży Promyk Pstrowskiego 36 (MZPiTU) tel. 89 533 58 22

Telefoniczna pomoc psychologiczna

116 111 – telefon zaufania dla dzieci i młodzieży, czynny całą dobę 7 dni w tygodniu.

80 70 2222 – centrum wsparcia dla osób w stanie kryzysu psychicznego, również dla dzieci i młodzieży, czynny całą dobę 7 dni w tygodniu.

22 484 88 01 – Antydepresyjny Telefon Zaufania, czynny od poniedziałku do piątku w godz. 15.00- 20.00.

22 484 88 04 – Telefon Zaufania Młodych, dyżury psychologów poniedziałku do soboty w godz. 11.00- 21.00.

800 12 00 02 – Niebieska linia – Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

<https://zwjr.pl/> - Miejsce, gdzie pomoc uzyskają zarówno osoby w kryzysie samobójczym, jak i szukające wsparcia dla kogoś, kto przeżywa trudności psychiczne czy żałobę po samobójczej śmierci bliskiego.

Załącznik nr 5 Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie

.....
(miejsowość, data)

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny

Sąd Rejonowy

W.....

III Wydział Rodzinny i Nieletnich

Wnioskodawca:

Reprezentowana/y przez:

adres do korespondencji:

Uczestnicy postępowania:

(imiona i nazwiska rodziców)

ul.....

(adres zamieszkania rodzice małoletniego:

.....

(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego:

.....(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia) i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

Opis sytuacji zagrożenia dziecka.....

.....

.....

.....

Mając powyższe fakty na uwadze można przypuszczać, że dobro małoletniego jest zagrożone a rodzice nie wykonują właściwie władzy rodzicielskiej. Dlatego wniosek o wgląd w sytuację rodzinną małoletniego/ją i ewentualne wsparcie rodziców jest uzasadniony.

Pracownikiem opiekującym się małoletnim/ą w organizacji jest.....
(imię, nazwisko, telefon służbowy, adres placówki).

.....(podpis)

Załączniki:

1. Ew. dokumenty, jak są dostępne,
2. Odpis pisma

Załącznik nr 6 Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie

.....
(miejscowość, data)

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

.....
.....
.....
(dane jednostki Policji lub Prokuratury)

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie niniejszym składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w dniuw(miejsce) na szkodę małoletniego (imię i nazwisko, data urodzenia) przez (imię i nazwisko domniemanego sprawcy).

Uzasadnienie

W trakcie wykonywania przez (imię i nazwisko pracownika/wolontariusza) czynności służbowych - wobec małoletniej/go.....(imię i nazwisko), dziecko ujawniło niepokojące treści dotyczące relacji z (Dalszy opis podejrzenia popełnienia przestępstwa, należy opisać stan faktyczny oraz zachowanie sprawcy, które zdaniem zawiadamiającego nosi cechy przestępstwa i ewentualnie podać dowody na poparcie swoich twierdzeń).....
.....
Mając na uwadze powyższe informacje, a także dobro i bezpieczeństwo ww. małoletniej/ego wnoszę o wszczęcie postępowania w tej sprawie.

Osobą mogącą udzielić więcej informacji jest (imię, nazwisko, telefon, adres do korespondencji).

Wszelką korespondencję w sprawie proszę przysyłać na adres korespondencyjny, powołaniem się na numer pisma podany w lewym górnym rogu.

.....
(podpis osoby upoważnionej)

Załączniki:

Załącznik nr 7 Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie

Rejestr kart interwencji krzywdzenia małoletnich

Lp.	Imię i nazwisko małoletniego/ data urodzenia/rodzaj pieczy zastępczej (rodzinną czy instytucjonalną)	Data i miejsce interwencji, osoba interweniująca	Rodzaj krzywdzenia, osoba krzywdząca lub podejrzana o krzywdzenie małoletniego/ zagrożenie duże/średnie/male	Zastosowane procedury i formy pomocy małoletniemu doświadczającemu krzywdzenia oraz małoletniemu, który krzywdzi	Powiadomione osoby, instytucje, organy zewnętrzne	Uwagi	Podpis bezpośredniego przełożonego/ dyrektora
1.							
2.							
3.							

4.							
5							
6							

Załącznik nr 8 do Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem PCPR w Olsztynie

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci

Zasady powstały w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

Nasze wartości:

1. W naszych działaniach kierujemy się odpowiedzialnością i rozwagą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunku dzieci.
2. Dzielenie się zdjęciami i filmami z naszych aktywności służy celebrowaniu sukcesów dzieci, dokumentowaniu naszych działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo dzieci. Wykorzystujemy zdjęcia/nagrania pokazujące szeroki przekrój dzieci – chłopców i dziewcząt, dzieci w różnym wieku, o różnych uzdolnieniach, stopniu sprawności i reprezentujące różne grupy etniczne.
3. Dzieci mają prawo zdecydować, czy ich wizerunek zostanie zarejestrowany i w jaki sposób zostanie przez nas użyty.
4. Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na wykorzystanie wizerunku ich dziecka jest tylko wtedy wiążąca, jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie prawni zostali poinformowani o sposobie wykorzystania zdjęć/nagrań i ryzyku wiążącym się z publikacją wizerunku.

Dbamy o bezpieczeństwo wizerunku dzieci poprzez:

1. Uzyskanie pisemnej zgody rodziców/opiekunów prawnych oraz pisemnej zgody dzieci przed zrobieniem i publikacją zdjęcia/nagrania.
2. Udzielenie wyjaśnień, do czego wykorzystamy zdjęcia/nagrania i w jakim kontekście, jak będziemy przechowywać te dane i jakie potencjalne ryzyko wiąże się z publikacją zdjęć/nagrań online.
3. Nie podpisywanie zdjęć/nagrań danymi identyfikującymi dziecko z imienia i nazwiska. Jeśli konieczne jest podpisanie dziecka używamy tylko imienia.
4. Nie ujawniania się jakichkolwiek informacji wrażliwych o dziecku dotyczących m.in. stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i powiązanych z wizerunkiem dziecka.
5. Zmniejszenie ryzyka kopiowania i niestosownego wykorzystania zdjęć/nagrań dzieci poprzez przyjęcie zasad:

- a) wszystkie dzieci znajdujące się na zdjęciu/naganiu muszą być ubrane, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla dziecka poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje go w negatywnym kontekście,
 - b) zdjęcia/nagrania dzieci powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez dzieci i w miarę możliwości przedstawiać dzieci w grupie, a nie pojedyncze osoby.
6. Rezygnację z publikacji zdjęć dzieci, nad którymi nie sprawujemy już opieki, jeśli one lub ich rodzice/opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na wykorzystanie zdjęć po zakończeniu współpracy z instytucją.
7. Przyjęcie zasady, że wszystkie podejrzania i problemy dotyczące niewłaściwego rozpowszechniania wizerunków dzieci należy rejestrować i zgłaszać kierownictwu instytucji, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Rejestrowanie wizerunku dzieci do użytku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie

1. W sytuacjach, w których Centrum rejestruje wizerunek dzieci do własnego użytku, deklarujemy, że:
- a) Dzieci i rodzice/opiekunowie prawni zawsze będą poinformowani o tym, że dane wydarzenie będzie rejestrowane.
 - b) Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na rejestrację wydarzenia zostanie przyjęta przez nas na piśmie.
2. Jeśli rejestracja wydarzenia zostanie zlecona osobie zewnętrznej (wynajętemu fotografowi lub kamerzyście) zadbamy o bezpieczeństwo dzieci poprzez:
- a) zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przestrzegania niniejszych wytycznych,
 - b) zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do noszenia identyfikatora w czasie trwania wydarzenia,
 - c) niedopuszczenie do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z dziećmi bez nadzoru pracownika Centrum,

Załącznik nr 9 do Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie

Regulamin korzystania z Internetu.

1. Dom dla dzieci zapewnia dostęp do Internetu poprzez punkty dostępowe WI-FI
2. Do sieci mogą być podłączone tylko komputery należące do domu dla dzieci lub jej podopiecznych.
3. O wszelkich nieprawidłowościach podczas przeglądania sieci komputerowej należy natychmiast informować lidera domu dla dzieci.
4. Podopieczny odpowiada za sprawność sprzętu, na którym zamierza pracować.
O zauważonych usterkach należy bezzwłocznie poinformować opiekuna placówki
5. Zabrania się przekazywania haseł dostępowych do sieci oraz portali internetowych dla osób postronnych.
6. Hasła stosowane w Internecie powinny zawierać co najmniej 8 znaków, przy czym co najmniej 2 cyfry oraz znak specjalny. Hasło nie powinno składać się ze słów powszechnie używanych takich jak np. imię.
7. Należy unikać zapisywania haseł na karteczkach, w notatnikach czy innych źródłach, które mogą dostać się w niepowołane ręce lub są ogólnodostępne.
8. Po zakończonej pracy należy pamiętać, że zamknięcie przeglądarki nie zawsze powoduje wylogowanie się z usług. Przed odejściem od komputera konieczne należy się wylogować np. z profili na mediach społecznościowych.
9. W przypadku podejrzenia o pozyskanie naszego hasła przez osoby niepowołane, należy natychmiast powiadomić o tym opiekuna który pomoże zmienić hasło.
10. Nie wolno przechowywać ani przysyłać plików o treści sprzecznej z ogólnie przyjętymi normami.
11. Nie wolno tworzyć oraz eksperymentować z programami wirusowymi, niszczącymi zasoby programowe i sprzętowe.
12. Zabrania się instalowania na komputerach oprogramowania przyniesionego z zewnątrz.
13. Zabronione jest obrażanie uczuć innych użytkowników przez wysyłanie niegrzecznych listów, wiadomości oraz zdjęć.

14. Podczas korzystania z sieci zabrania się publikacji zdjęć bez zgody osób na nich widniejących.
15. Użytkownik przyjmuje do wiadomości i akceptuje monitorowanie w dowolnym czasie jego działań w Internecie przez osoby uprawnione (wychowawca/lider domu dla dzieci, obsługa informatyczna).

- d) poinformowanie rodziców/opiekunów prawnych oraz dzieci, że osoba/firma rejestrująca wydarzenie będzie obecna podczas wydarzenia i upewnienie się, że rodzice/opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci.
3. Jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów prawnych dziecka nie jest wymagana.

Rejestrowanie wizerunku dzieci przez osoby trzecie i media

1. Jeśli przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba będą chcieli zarejestrować organizowane przez nas wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę Dyrektora. W takiej sytuacji należy upewnić się, że rodzice/opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci.
2. Pracownikom Centrum nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku dziecka znajdującego się pod opieką Centrum bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego dziecka oraz bez zgody Dyrektora.
3. Pracownik Centrum nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi, nie przekazuje mediom kontaktu do rodziców/opiekunów prawnych dzieci i nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego rodzica/opiekuna prawnego. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przekonany, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana. W szczególnych i uzasadnionych przypadkach kierownictwo instytucji może podjąć decyzję o skontaktowaniu się z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka w celu ustalenia procedury wyrażenia przez nich zgody na kontakt z mediami.
4. W celu realizacji materiału medialnego Dyrektor może podjąć decyzję o udostępnieniu wybranych pomieszczeń w siedzibie instytucji dla potrzeb nagrania. Dyrektor podejmując taką decyzję, poleca przygotowanie pomieszczenia w taki sposób, aby uniemożliwić rejestrowanie przebywających aktualnie na terenie Centrum dzieci.

Zasady w przypadku niewyrażenia zgody na rejestrowanie wizerunku dziecka

1. Jeśli dzieci, rodzice/opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka, pracownicy Centrum respektują ich decyzję. Z wyprzedzeniem ustala się z rodzicami/ opiekunami prawnymi i dziećmi, w jaki sposób osoba rejestrująca wydarzenie będzie mogła zidentyfikować dziecko, aby nie utrwałać jego wizerunku na zdjęciach indywidualnych i grupowych. Rozwiązanie, jakie przyjmą pracownicy, nie będzie wykluczające dla dziecka, którego wizerunek nie powinien być rejestrowany.

Przechowywanie zdjęć i nagrań

1. Nośniki analogowe zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w zamkniętej na klucz szafce, a nośniki elektroniczne zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w folderze chronionym z dostępem ograniczonym do osób uprawnionych przez instytucję. Nośniki będą przechowywane przez okres wymagany przepisami prawa o archiwizacji i/lub okres ustalony przez Centrum w polityce ochrony danych osobowych.
2. Nie przechowujemy materiałów elektronicznych zawierających wizerunki dzieci na nośnikach nieszyfrowanych ani mobilnych, takich jak telefony komórkowe i urządzenia z pamięcią przenośną (np. pendrive).
3. Jedynym sprzętem, którego używamy jako Centrum, są urządzenia rejestrujące należące do instytucji.

Załącznik nr 10 do Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie

Monitoring Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem – ankieta

L. p.	Pytanie	Tak	Nie	Zachodzi potrzeba uzupełnienia wiedza
1.	Czy zapoznałeś się z dokumentem <i>Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem</i> ?			
2.	Czy znasz treść dokumentu Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem?			
3.	Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?			
4.	Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?			
5.	Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w <i>Standardach ochrony dzieci przed krzywdzeniem</i> przez innego pracownika/stażystę/wolontariusza?			
5a	Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? Krótki opis.....			
5b	Czy podjąłeś/aś jakieś działania: jeśli tak – jakie?, jeśli nie – dlaczego? Odpowiedź opisowa			
6	Czy potrafisz? c) pomóc dzieciom krzywdzonym d) przeciwdziałać zagrożeniom dzieci w Internecie e) rozpoznawać przemoc rówieśniczą f) wychowywać bez przemocy			
7	Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące <i>Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem</i> ? (wpisz poniżej)			

Uwagi/poprawki/sugestie:

.....
.....
.....
.....

Imię i nazwisko podpis czytelný	
Data wypełnienia	
Zespół/ zastępcza/rodzinny dom dziecka/dom dla dzieci zawodowa rodzina	

Załącznik nr 11 do Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie

Oświadczenie o zapoznaniu się ze *Standardami ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie*

Ja niżej podpisany/a..... (imię i nazwisko)
oświadczam, że zapoznałam/em się z dokumentacją wchodzącą w skład *Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem* obowiązującą w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie, i przyjmuję ją do realizacji.

.....

(data i podpis)

Załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 328/24
Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Olsztynie
z dnia 26 lipca 2024 r.

**Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem
w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
w Olsztynie**

(wersja skrócona – dla dzieci)

akceptuję
AKO

Wstęp

W naszej placówce, czyli w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie (w skrócie PCPR) została opracowana i wprowadzona w życie Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem. W dokumencie tym znajdziecie między innymi informacje co to jest krzywdzenie dziecka; jak i gdzie zgłaszać gdy Tobie lub innemu dziecku dzieje się krzywda. Określa ona również jakie zachowanie między pracownikami tutaj Centrum, a dziećmi są dopuszczalne, a jakich należy unikać. Polityka jest opublikowana na stronie internetowej PCPR w Olsztynie oraz znajduje się w sekretariacie PCPR w Olsztynie przy ul. Bałtyckiej 65, 10-175 Olsztyn, w sekretariacie PCPR przy ul. Pi. Bema 5 10-516 Olsztyn oraz w placówkach mu podległych:

1. Zespole Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej:
 - a) Punkt Wychowawczy – Dom dla Dzieci KEJA w Biskupcu.
 - b) Punkt Wychowawczy – Dom dla Dzieci im. Michała Lengowskiego w Gryźlinach.
 - c) Punkt Wychowawczy – Dom dla Dzieci ZGODA w Olsztynku.
 - d) Punkt Wychowawczy – Dom dla Dzieci POD SKRZYDŁAMI w Olsztynku.
2. Powiatowym Zespole do spraw orzekania o niepełnosprawności
Pl. Bema 5,10-516 Olsztyn

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników instytucji jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Każdy pracownik traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez kogokolwiek wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Personel instytucji, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie oraz swoich kompetencji.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

§ 1

1. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
2. Przez krzywdzenie dziecka powinniście rozumieć zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej lub innego dziecka, które ujemnie wpływa na Wasz rozwój fizyczny lub psychiczny.

Załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 328/24
Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Olsztynie
z dnia 26 lipca 2024 r.

**Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem
w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
w Olsztynie**

(wersja skrócona – dla dzieci)

Wstęp

W naszej placówce, czyli w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie (w skrócie PCPR) została opracowana i wprowadzona w życie Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem. W dokumencie tym znajdziecie między innymi informacje co to jest krzywdzenie dziecka; jak i gdzie zgłaszać gdy Tobie lub innemu dziecku dzieje się krzywda. Określa ona również jakie zachowanie między pracownikami tutaj, Centrum, a dziećmi są dopuszczalne, a jakich należy unikać.

Polityka jest opublikowana na stronie internetowej PCPR w Olsztynie oraz znajduje się w sekretariacie PCPR w Olsztynie przy ul. Bałtyckiej 65, 10-175 Olsztyn, w sekretariacie PCPR przy ul. Pl. Bema 5 10-516 Olsztyn oraz w placówkach mu podległych:

1. Zespole Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej:
 - a) Punkt Wychowawczy – Dom dla Dzieci KEJA w Biskupcu.
 - b) Punkt Wychowawczy – Dom dla Dzieci im. Michała Lengowskiego w Gryźlinach.
 - c) Punkt Wychowawczy – Dom dla Dzieci ZGODA w Olsztynku.
 - d) Punkt Wychowawczy – Dom dla Dzieci POD SKRZYDŁAMI w Olsztynku.
2. Powiatowym Zespole do spraw orzekania o niepełnosprawności
Pl. Bema 5,10-516 Olsztyn

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników instytucji jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Każdy pracownik traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez kogokolwiek wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Personel instytucji, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie oraz swoich kompetencji.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

§ 1

1. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
2. Przez krzywdzenie dziecka powinniście rozumieć zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej lub innego dziecka, które ujemnie wpływa na Wasz rozwój fizyczny lub psychiczny.

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§ 2

1. Pracownicy PCPR w Olsztynie w ramach wykonywanych obowiązków w czasie Twojej wizyty w tut. Centrum lub w czasie spotkań organizowanych przez PCPR poza jego siedzibą zwracają uwagę kiedy Tobie lub innemu dziecku dzieje się krzywda.

§ 3

Wyróżnia się 4 podstawowe formy krzywdzenia:

1. **Przemoc fizyczna** to między innymi:

- popychanie, szarpanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami.

2. **Przemoc psychiczna** to między innymi:

- poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie, wyzywanie, wyśmiewanie, odtrącanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikty dorosłych, wytykanie z powodu odmienności.

3. **Wykorzystanie seksualne** to:

- naruszenie sfery intymnej dziecka, zmuszanie do oglądania nagich osób, robienie zdjęć lub filmów z udziałem dziecka bez odzieży.

4. **Zaniedbywanie** to:

- niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka lub nie respektowanie jego podstawowych praw (niedożywienie, ubiór nieadekwatny do pory roku, zaniedbanie higieniczne, pozostawianie na dworze bez opieki w godzinach wieczornych i nocnych, nie dbanie o higienę snu i odpoczynku, nie posyłanie dziecka do szkoły, nie zapewnienie dziecku opieki lekarza).

§ 4

1. Przemocy możecie doświadczyć ze strony innych dzieci, rodziców biologicznych lub zastępczych; opiekunów, osób trzecich (osób, z którymi miałaś kontakt czy pracowników PCPR w Olsztynie).

2. Zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko ustalone w PCPR w Olsztynie znajdują się w [Załączniku nr 1](#) do niniejszych Standardów.

3. Zasady bezpiecznych relacji dziecko – dziecko ustalone w PCPR w Olsztynie znajdują się w **Załączniku nr 2** do niniejszych Standardów.

Rozdział III

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

§ 5

1. W przypadku doświadczenia jakiegokolwiek z wyżej wymienionych form krzywdzenia ze strony osób dorosłych lub innych dzieci zawiadom osobę dorosłą, której ufasz np. wychowawcę, opiekuna zastępczego, psychologa lub inną dorosłą osobę zaufaną, lub zadzwoń pod jeden z numerów: **(załącznik nr 3)**

800 120 002 Niebieska Linia dla osób doświadczających przemocy

116 111 Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży

112 służby ratunkowe: policja, pogotowie, straż pożarna

2. Wówczas stosownie do zgłoszonej sytuacji zostanie uruchomiona odpowiednia procedura.

Rozdział IV

Zasady ochrony wizerunku dziecka

§ 6

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie uznając Twoje prawo do prywatności i ochrony dóbr osobistych zapewnia najwyższe standardy ochrony Twoich danych osobowych oraz Twojego wizerunku zgodnie zobowiązującymi przepisami prawa.

§ 7

2. Zgodę na publikację Twojego wizerunku wyrażają w formie pisemnej rodzice zastępczy lub opiekunowie prawni.

Rozdział V

Zasady dostępu dzieci do Internetu oraz korzystania z urządzeń komputerowych

1. Centrum/ Dom dla Dzieci zapewnia dostęp do Internetu, jednocześnie podejmuje działania zabezpieczające przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla prawidłowego rozwoju.
2. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych zawarte są w **Regulaminie korzystania z Internetu. (załącznik nr 2)**
3. Każde z dzieci podpisuje oświadczenie o zapoznaniu się z wyżej wymienionym regulaminem przez co zobowiązuje się do stosowania zawartych w nim zasad.
4. W przypadku problemów bądź awarii sprzętu komputerowego podopieczny natychmiast zgłasza usterkę opiekunowi.
5. Opiekun stanowi pierwszą linię wsparcia oraz sprawuje bezpośrednią kontrolę nad prawidłowym funkcjonowaniem sprzętu komputerowego.
6. Opiekun w przypadku, gdy nie może samodzielnie rozwiązać zgłoszonej usterki przekazuje sprawę do kierownika który przekazuje problem do obsługi informatycznej telefonicznie pod numerem: 89 521 05 46 lub mailowo na adres: informatyk.pcpr@powiat-olsztynski.pl
7. Jeżeli to możliwe uszkodzony sprzęt dostarczany jest do obsługi informatycznej: Plac Bema 5, 10-516 Olsztyn (pokój 302) gdzie usterka jest likwidowana i następuje zwrot naprawionego sprzętu.
8. W przypadku, gdy następuje konieczność wizyty serwisowej w domu dla dzieci obsługa informatyczna ustala termin wizyty z Liderem domu dla dzieci.
9. Wizyta informatyka odbywa się w umówionym terminie pod opieką minimum opiekuna placówki. Obsługa informatyczna nie kontaktuje się bezpośrednio z wychowankami placówki.
10. Po naprawie Lider domu dla dzieci potwierdza prawidłowe funkcjonowanie sprzętu informatycznego.

Rozdział VI
Monitoring stosowania Standardów

§ 8

1. Raz na 12 miesięcy dokonywana jest analiza realizacja Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem i w razie potrzeby osoba odpowiedzialna za realizację i propagowanie Standardów ochrony małoletnich wprowadza do Polityki niezbędne zmiany i udostępnia pracownikom, dzieciom i ich opiekunom nowe brzmienie Polityki.

Rozdział VII
**Zasady udostępniania dzieciom i ich rodzicom Standardów do zapoznania się z nimi
i ich stosowania**

§ 9

1. Dokument „Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie” jest dokumentem PCPR w Olsztynie ogólnodostępnym dla pracowników tut. Centrum, dzieci oraz ich opiekunów, zamieszczony jest na stronie PCPR w Olsztynie oraz dostępny w sekretariacie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie oraz wszystkich placówkach mu podlegających wymienionych we Wstępie.

Rozdział VII
Przepisy końcowe

§ 10

1. Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje poprzez zamieszczenie na stronie internetowej PCPR w Olsztynie oraz w sekretariacie PCPR w Olsztynie przy ul. Bałtyckiej 65

**Załącznik nr 1 do Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie
(wersja skrócona - dla dzieci)**

**Zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko
w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie**

Zasady bezpiecznych relacji pracowników PCPR w Olsztynie z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników Centrum współpracujących bezpośrednio z rodziną zastępczą i dziećmi z pieczy zastępczej, pracowników niewspółpracujących bezpośrednio z rodziną zastępczą i dziećmi, praktykantów i wolontariuszy. Personel powinien traktować Was z szacunkiem oraz uwzględniać Waszą godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie.

Relacje personelu z dziećmi

1. Działania podejmowane wobec Was powinny być adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
2. Nikt nie może Was bić, szturchać, popychać, zawstydzać, upokarzać, lekceważyć, obrażać ani dotykać w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
3. Osobom pracującym w PCPR w Olsztynie nie wolno używać wobec Was wulgarnych słów, gestów i żartów, czynić obraźliwych uwag, kierować wypowiedzi dotyczących aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywać władzę lub przewagę fizyczną nad Wami (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
4. Osoba dorosła pracująca w PCPR w Olsztynie nie może Wam proponować alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w Waszej obecności.
5. Jeśli czujesz się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów osób dorosłych pracujących w PCPR w Olsztynie, możesz o tym powiedzieć innemu pracownikowi PCPR w Olsztynie swojemu wychowawcy, opiekunowi lub dyrektorowi PCPR w Olsztynie i możesz oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.
6. Pracownicy PCPR w Olsztynie nie mogą zapraszać Was do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z Wami poza godzinami pracy w tajemnicy przed innymi.
7. Właściwą formą komunikacji pracownika PCPR w Olsztynie z Wami lub Waszymi rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail i telefon).

Zasady bezpiecznych relacji dziecko - dziecko w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie

Zdarzają się sytuacje kiedy w tut. Centrum lub na spotkaniach organizowanych przez PCPR w Olsztynie poza jego siedzibą, bądź w miejscu swojego przebywania (w punkcie wychowawczym) spotykasz się z dziećmi (także z innych form pieczy zastępczej) z uwagi na to przygotowaliśmy zasady bezpieczeństwa relacji dziecko- dziecko.

1. Traktuj wszystkich uprzejmie i z szacunkiem.
2. Słuchaj, gdy ktoś mówi. Poczekaj, aż skończy.
3. Każdy ma prawo mówić, co myśli, o ile nie rani innych.
4. Rozwiązuj konflikty pokojowo:
 - Wycisz się i uspokój przed rozmową.
 - Powiedz, co według Ciebie jest problemem.
 - Słuchaj, co mówi druga osoba.
 - Podsumuj, co usłyszałeś.
 - Znajdźcie rozwiązanie, które zadowoli obie strony.
 - Jeśli nie uda się Wam, poproście o pomoc opiekuna.
5. Jeśli ktoś jest krzywdzony, powiedz o tym dorosłemu.
6. Zamiast bić, szturchać i popychać, rozmawiaj.
7. Szanuj prywatność innych. Nie dotykaj nikogo bez zgody.
8. Mów o innych z szacunkiem. Nie wyśmiewaj i nie obrażaj.
9. Szanuj rodziców i opiekunów innych dzieci.
10. Mów uprzejmie, bez używania wulgaryzmów.
11. Jeśli żart nie bawi drugiej osoby, przestań.
12. Bądź tolerancyjny - szanuj różnice w wyglądzie i przekonaniach.
13. Szanuj prywatność - nie przeglądaj cudzych rzeczy.
14. Zapytaj o zgodę, zanim zrobisz komuś zdjęcie.
15. Szanuj rzeczy osobiste innych.
16. Jeśli chcesz coś pożyczyć, zapytaj o zgodę.
17. Gdy ktoś namawia Cię do krzywdzenia innych, powiedz "nie".

Załącznik nr 2 do Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie (wersja skrócona - dla dzieci)

Regulamin korzystania z Internetu w Domach dla Dzieci

1. Dom dla dzieci zapewnia dostęp do Internetu poprzez punkty dostępowe WI-FI.
2. Do sieci mogą być podłączone tylko komputery należące do placówki lub jej podopiecznych.
3. O wszelkich nieprawidłowościach podczas przeglądania sieci komputerowej należy natychmiast informować opiekuna placówki.
4. Podopieczny odpowiada za sprawność sprzętu, na którym zamierza pracować. O zauważonych usterkach należy bezzwłocznie poinformować opiekuna placówki.
5. Zabrania się przekazywania haseł dostępowych do sieci oraz portali internetowych dla osób postronnych.
6. Hasła stosowane w Internecie powinny zawierać co najmniej 8 znaków, przy czym co najmniej 2 cyfry oraz znak specjalny. Hasło nie powinno składać się ze słów powszechnie używanych takich jak np imię.
7. Należy unikać zapisywania haseł na karteczkach, w notatnikach czy innych źródłach, które mogą dostać się w niepowołane ręce lub są ogólnodostępne.
8. Po zakończonej pracy należy pamiętać, że zamknięcie przeglądarki nie zawsze powoduje wylogowanie się z usług. Przed odejściem od komputera koniecznie należy się wylogować np. z profili na mediach społecznościowych.
9. W przypadku podejrzenia o pozyskanie naszego hasła przez osoby niepowołane, należy natychmiast powiadomić o tym opiekuna który pomoże zmienić hasło.
10. Nie wolno przechowywać ani przysyłać plików o treści sprzecznej z ogólnie przyjętymi normami.
11. Nie wolno tworzyć oraz eksperymentować z programami wirusowymi, niszczącymi zasoby programowe i sprzętowe.
12. Zabrania się instalowania na komputerach oprogramowania przyniesionego z zewnątrz.
13. Zabronione jest obrażanie uczuć innych użytkowników przez wysyłanie niegrzecznych listów, wiadomości oraz zdjęć.
14. Podczas korzystania z sieci zabrania się publikacji zdjęć bez zgody osób na nich widniejących.
15. Użytkownik przyjmuje do wiadomości i akceptuje monitorowanie w dowolnym czasie jego działań w Internecie przez osoby uprawnione (opiekun placówki, obsługa informatyczna).

Załącznik nr 3 do Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie (wersja skrócona - dla dzieci)

WAŻNE TELEFONY- gdzie szukać pomocy?

800 120 002 Niebieska Linia dla osób doświadczających przemocy

116 111 Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży

112 służby ratunkowe: policja, pogotowie, straż pożarna

Załącznik nr 4 do Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie (wersja skrócona - dla dzieci)

Oświadczenie o zapoznaniu się ze *Standardami ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Olsztynie*

Ja niżej podpisany/a..... (imię i nazwisko)
oświadczam, że zapoznałam/em się ze *Standardami ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie* i zobowiązuje się do ich przestrzegania.

.....

(data i podpis)